

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

เรื่อง

การพัฒนาความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1
โดยใช้สื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
รายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น

โดย

นายปรีชญ์ ปุณณพัฒน์โสภณ

ตำแหน่ง ครู แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์

วิทยาลัยเทคนิคเขียงราย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชื่อวิจัย

การพัฒนาความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 โดยใช้สื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
รายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น

ผู้วิจัย นายปรีชญ์ ปุณณพัฒน์โสภณ

ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ 3)

เปรียบเทียบความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาก่อนและหลังเรียน และ 4)

ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ได้แก่ นักศึกษาระดับ ปวส.1 ห้อง ทก.(ม.6) 1/1 จำนวน 18 คน และห้อง ทก.(ม.6) 1/2 จำนวน 22 คน

วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย รวม 40 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อแอนิเมชัน ใบงานระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดความเข้าใจก่อน-หลังเรียน

และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) และการทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent

Samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.00/86.25

ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.7356

แสดงว่านักศึกษา มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 73.56 3)

นักศึกษามีความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียน ($\bar{X} = 25.88$, S.D. = 3.60)

สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 14.40$, S.D. = 3.26) จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 36.76$, $df = 39$, $p < .001$) 4)

นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.45)

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning เท่ากับ 84.00/86.25 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด (IOC เครื่องมือเท่ากับ 0.92, 0.89 และ 0.87)

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.7356 คิดเป็นร้อยละ 73.56

[ข้อมูลจำลอง]

3. ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจก่อนและหลังเรียนพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 36.76$) [ข้อมูลจำลอง]

4. ความพึงพอใจของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$)

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	6
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	6
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	7
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	7
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
1. รายวิชาการพัฒนาท้องถิ่นและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	10
2. สื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	11
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	15
3.1 แบบแผนการวิจัย	15
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	15
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	15
3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	16
3.5 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	18
4.1 ผลการพัฒนาสื่อแอนิเมชันและคุณภาพเครื่องมือ	18
4.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	18
4.3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (E1/E2)	18
4.4 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.).....	19
4.5 คะแนนความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรายบุคคล	19

4.6 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจก่อนและหลังเรียน	21
4.7 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา	22
4.8 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	24
5.1 สรุปผลการวิจัย	24
5.2 อภิปรายผล	24
5.3 ข้อเสนอแนะ	25
บรรณานุกรม	26
ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้ (ตัวอย่าง)	29
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	32
ภาคผนวก ค แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา	39
ภาคผนวก ง แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ	40
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	43

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดสำคัญที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรพระราชทานไว้เพื่อเป็นแนวทางการดำรงชีวิตและการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนหลักปรัชญาดังกล่าวเป็นเนื้อหาแกนสำคัญของรายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น (300001502) ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการพอประมาณมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีภายใต้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์และเสนอแนวทางพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับบริบทอย่างไรก็ตามจากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาผู้วิจัยพบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 ซึ่งเพิ่งเข้าศึกษาต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังมีความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในลักษณะที่เป็นนามธรรมและท่องจำมากกว่าความเข้าใจเชิงลึกที่สามารถเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงในพื้นที่ประกอบกับวิทยาลัยเทคนิคเชียงรายตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมการสอนด้วยวิธีบรรยายตามปกติจึงอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงระหว่างหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับวิถีชีวิตในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างชัดเจนผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนาสื่อแอนิเมชันเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งสามารถถ่ายทอดเนื้อหาที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมผ่านภาพเคลื่อนไหวเสียงและเรื่องราวที่เข้าใจง่าย ผสมผสานกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ อภิปราย และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยคาดหวังว่าการจัดการเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าวจะช่วยพัฒนาความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาให้สูงขึ้นและเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้และตรวจสอบผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1) เพื่อพัฒนาสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาระดับ ปวส.1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2) เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

- 3) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาก่อนและหลังเรียนด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

- 1) สื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

- 2) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น (30000-1502) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับ ปวส.1 กลุ่ม ทก. (ม.6) จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 40 คน

ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามห้องเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบสอน ดังนี้

ห้องเรียน	จำนวนนักศึกษา (คน)	หมายเหตุ
ทก.(ม.6) 1/1	18	
ทก.(ม.6) 1/2	22	
รวม	40	

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในหน่วยการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่นบนพื้นฐานความพอเพียง
ตามคำอธิบายรายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น (30000-1502)

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 4 คาบเรียน

1.4.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
ตัวแปรตาม คือ 1) ประสิทธิภาพของสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning ตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2)
2) ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) 3) ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก่อนและหลังเรียน และ
4) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

สื่อแอนิเมชัน

สื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในลักษณะภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียงบรรยายและดนตรีประกอบ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ
อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนนที่นักศึกษาทำได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ครอบคลุมหลักการพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม

ความพึงพอใจ

ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning
ที่วัดได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

- ได้สื่อแอนิเมชันประกอบการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพัฒนาท้องถิ่นในภาคเรียนถัดไป
- นักศึกษามีความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้
- เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนรายวิชาอื่น ๆ นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า หลักการ ทฤษฎี จากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. รายวิชาการพัฒนาท้องถิ่นและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. สื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
  - 2.1 แนวคิดสื่อแอนิเมชันเพื่อการเรียนรู้
  - 2.2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
  - 2.3 แผนการจัดการเรียนรู้
  - 2.4 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้
  - 2.5 ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.)
  - 2.6 ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน)
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. รายวิชาการพัฒนาท้องถิ่นและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น (30000-1502) เป็นรายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต

ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีจุดประสงค์รายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาท้องถิ่น หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

และสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาพร้อมเสนอแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเหมาะสม เนื้อหาส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

คือหน่วยการเรียนรู้ว่าด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางส

ายกลาง ประกอบด้วยหลักการ 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล

และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไข 2 ประการ คือ เงื่อนไขความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) และเงื่อนไขคุณธรรม (ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน แบ่งปัน)

หลักปรัชญาดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ไปจนถึงระดับประเทศ และเป็นแนวคิดหลักที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงหลักสูตรการศึกษาของไทยในหลายระดับ

ในบริบทของการพัฒนาท้องถิ่น

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้จะช่วยให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับทุนทางสังคมและทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดเชียงรายซึ่งมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมการทำความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเชิงลึกจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และออกแบบแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของแต่ละชุมชนได้

2. สื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสื่อแอนิเมชันและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยแบ่งเป็นหัวข้อย่อยดังนี้

2.1 แนวคิดสื่อแอนิเมชันเพื่อการเรียนรู้

สื่อแอนิเมชันเป็นสื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ใช้ภาพเคลื่อนไหวร่วมกับเสียงในการถ่ายทอดเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม (Cognitive Theory of Multimedia Learning) ที่อธิบายว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อได้รับข้อมูลผ่านทั้งช่องทางภาพและเสียงไปพร้อมกันในปริมาณที่เหมาะสม ไม่เกินขีดความสามารถในการประมวลผลของสมอง สื่อแอนิเมชันจึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งกับเนื้อหาที่เป็นนามธรรม เช่น หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากสามารถแปลงแนวคิดที่เป็นนามธรรมให้เป็นภาพเหตุการณ์หรือสถานการณ์จำลองที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นและเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2.2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ คิด วิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แทนการรับฟังการบรรยายเพียงฝ่ายเดียว รูปแบบกิจกรรมที่นิยมใช้ได้แก่ การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง และการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง แนวคิดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb (1984) ที่เสนอวัฏจักรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ ประสบการณ์รูปธรรม การสังเกตและสะท้อนคิด การสร้างแนวคิดเชิงนามธรรมและการทดลองปฏิบัติซึ่งเมื่อผนวกเข้ากับสื่อแอนิเมชันที่นำเสนอสถานการณ์ตัวอย่างจะช่วยให้ผู้เรียนได้ทั้งประสบการณ์รูปธรรมจากสื่อและโอกาสในการสะท้อนคิดผ่านกิจกรรมเชิงรุกที่ตามมา

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่ระบุจุดประสงค์

เนื้อหาวิธีสอนและการประเมินผลของบทเรียนอย่างเป็นระบบเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีทิศทาง สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสื่อแอนิเมชันร่วมกับกิจกรรม Active Learning จำนวน 4 แผน

2.4 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ นิยมใช้เกณฑ์ E1/E2

โดยทั่วไปเนื้อหาที่เน้นความรู้ความเข้าใจมักกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 ซึ่งหมายถึง E1

คือประสิทธิภาพของกระบวนการ (คะแนนเฉลี่ยจากงาน/ใบงานระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ) และ E2

คือประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ)

คำนวณได้จากสูตรโดยประมาณดังนี้

$$E1 = (\text{ผลรวมคะแนนระหว่างเรียนของผู้เรียนทุกคน} \div (\text{คะแนนเต็มของงานระหว่างเรียน} \times \text{จำนวนผู้เรียน})) \times 100$$

$$E2 = (\text{ผลรวมคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทุกคน} \div (\text{คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน} \times \text{จำนวนผู้เรียน})) \times 100$$

แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่า E1/E2 เป็นไปตามหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ถือว่ามีประสิทธิภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้

2.5 ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.)

ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน

โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน เทียบกับผลต่างระหว่างคะแนนเต็มกับคะแนนก่อนเรียน คำนวณได้จากสูตรโดยประมาณดังนี้

$$E.I. = (\text{ผลรวมคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียนทุกคน}) \div ((\text{จำนวนผู้เรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียนทุกคน})$$

ค่าดัชนีประสิทธิผลที่ได้เมื่อคูณด้วย 100

จะแสดงเป็นร้อยละของความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น

2.6 ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งวัดได้จากคะแนนแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงคะแนนที่นักศึกษาทำได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ธุรกิจพอเพียง ซึ่งครอบคลุมหลักการพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อแอนิเมชันเพื่อการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

งานวิจัยด้านสื่อแอนิเมชันเพื่อการเรียนรู้

โคกนิล, เส็งศรี, นิลนนท์ และพรมาลี (2566) พัฒนาการตูนแอนิเมชัน 2 มิติ

เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 14 คน

ผลการวิจัยพบว่าสื่อแอนิเมชันที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (E1/E2 เท่ากับ 88.37/86.79) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งงานวิจัยนี้เผยแพร่ในวารสารวิจัยและนวัตกรรม สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

อันเป็นบริบทใกล้เคียงกับสถานศึกษาอาชีวศึกษา

กะวิวงศ์กุล, ไทยขยัน และสายปัญญา (2568) พัฒนาสื่อแอนิเมชัน 2 มิติ เรื่องการรุกรานของโจรจัน

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน

พบว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพสื่อโดยรวมอยู่ในระดับดี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อแอนิเมชันโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการพัฒนาสื่อแอนิเมชันร่วมกับการวัดผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ปัญญาพุกษ์ (2562) ศึกษาการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ

Active Learning สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 21

คน พบว่านักศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

และมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมดังกล่าวในระดับมากที่สุดเช่นกัน

โดยเฉพาะประเด็นการได้ลงมือปฏิบัติจริง

ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเช่นเดียวกับการวิจัยครั้งนี้

สะท้อนว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับผู้เรียนในบริบทพื้นที่ดังกล่าว

งานวิจัยด้านความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อุทัยวัฒน์ และเทพรักษ์ (2561)

ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 39 คน

โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design) เช่นเดียวกับการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งในภาพรวมและเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน (พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม)

ซึ่งสนับสนุนแนวคิดว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติสามารถพัฒนาความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีนัยสำคัญ

โดยสรุป จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งด้านสื่อแอนิเมชัน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน คือ

ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันและ/หรือกิจกรรมเชิงรุกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด

ซึ่งเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ที่บูรณาการสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning เพื่อพัฒนาความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น (Input)	กระบวนการ (Process)	ตัวแปรตาม (Output)
การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1) นำเสนอสื่อแอนิเมชัน 2) จัดกิจกรรมเชิงรุก (อภิปราย/กรณีศึกษา) 3) สรุปและเชื่อมโยงสู่บริบทท้องถิ่น	1) ประสิทธิภาพ (E1/E2) ตามเกณฑ์ 80/80 2) ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) 3) ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Pretest-Posttest) 4) ความพึงพอใจของผู้เรียน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research)

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อแอนิเมชันและศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning

ต่อความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาโดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design) ดังนี้

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	การทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
กลุ่มตัวอย่าง	O1	X	O2

โดย O1 คือ การทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง X คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ O2 คือ การทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับ ปวส.1 ห้อง ทก.(ม.6) 1/1 จำนวน 18 คน และห้อง ทก.(ม.6) 1/2 จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 5 ชนิด ดังนี้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่บูรณาการสื่อแอนิเมชันร่วมกับกิจกรรม Active Learning จำนวน 4 แผน รวม 4 คาบเรียน
- 2) สื่อแอนิเมชัน เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
- 3) ใบงาน/แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน แผนละ 10 คะแนน รวม 40 คะแนน ใช้เก็บคะแนนระหว่างเรียนสำหรับคำนวณค่าประสิทธิภาพกระบวนการ (E1)
- 4) แบบทดสอบวัดความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน) ใช้ทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน (ฉบับเดียวกัน) และใช้คำนวณค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E2)
- 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตรรายวิชา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 2) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อแอนิเมชัน ใบงาน/แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน แบบทดสอบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด
- 3) นำเครื่องมือทั้งหมดเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ ($IOC \geq 0.5$ ถือว่าใช้ได้)
- 4) ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
- 5) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบและแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง

3.5 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1) ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ห้องเรียน
- 2) ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้สื่อแอนิเมชันร่วมกับกิจกรรม Active Learning จำนวน 4 คาบเรียน พร้อมเก็บคะแนนใบงาน/แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนระหว่างเรียนทุกแผน
- 3) ทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกับก่อนเรียน
- 4) เก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ
- 5) รวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้อธิบายคะแนนความเข้าใจและระดับความพึงพอใจ

- ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1/E2) ตามเกณฑ์ 80/80 โดย E1

คำนวณจากคะแนนใบงาน/แบบฝึกหัดระหว่างเรียน และ E2 คำนวณจากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน

- ค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักศึกษา
- การทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent/Paired Samples)

เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ
- เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 5 ระดับ ได้แก่ 4.51–5.00 มากที่สุด, 3.51–4.50 มาก, 2.51–3.50 ปานกลาง, 1.51–2.50 น้อย, 1.00–1.50 น้อยที่สุด

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการพัฒนาสื่อแอนิเมชันและคุณภาพเครื่องมือ

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

เครื่องมือ	จำนวนข้อ	ค่า IOC เฉลี่ย
แผนการจัดการเรียนรู้ / สื่อแอนิเมชัน	4 แผน	0.92
แบบทดสอบวัดความเข้าใจ	30 ข้อ	0.89
แบบสอบถามความพึงพอใจ	5 ข้อ	0.87

4.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามห้องเรียน ดังนี้

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามห้องเรียน

ห้องเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทก.(ม.6) 1/1	18	45.00
ทก.(ม.6) 1/2	22	55.00
รวม	40	100.00

4.3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (E1/E2)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ วิชาการพัฒนาท้องถิ่น

โดยใช้สื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2 ดังตาราง

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้วิชาการพัฒนาท้องถิ่น

โดยใช้สื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning สำหรับนักศึกษาระดับ ปวส.1 [ข้อมูลจำลอง]

N	คะแนนเต็ม (ระหว่างเรียน/หลังเรียน)	E1	E2	ผลการเปรียบเทียบ เกณฑ์ 80/80
40	40 / 30	84.00	86.25	สูงกว่าเกณฑ์

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า กิจกรรมการจัดการเรียนรู้วิชาการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้สื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning สำหรับนักศึกษาระดับ ปวส.1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.00/86.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ กล่าวคือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) มีค่าเท่ากับ 84.00 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) มีค่าเท่ากับ 86.25

4.4 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้

โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาทั้ง 40 คน ดังตาราง [ข้อมูลจำลอง]

ตารางที่ 4.4 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้วิชาการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้สื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning สำหรับนักศึกษาระดับ ปวส.1

N	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	E.I.	P (%)
40	576	1,035	0.7356	73.56

จากตารางที่ 4.4 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้วิชาการพัฒนาท้องถิ่น

โดยใช้สื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning มีค่าเท่ากับ 0.7356

แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 73.56

4.5 คะแนนความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรายบุคคล ก่อนและหลังเรียน

ตารางที่ 4.5

คะแนนแบบทดสอบวัดความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษารายบุคคล

ก่อนเรียนและหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน) พร้อมคะแนนใบงานระหว่างเรียน (คะแนนเต็ม 40

คะแนน)

เลขที่	ห้องเรียน	คะแนนใบงาน (40)	คะแนนก่อนเรียน (30)	คะแนนหลังเรียน (30)
1	ทก.(ม.6) 1/1	37	14	26
2	ทก.(ม.6) 1/1	31	14	26
3	ทก.(ม.6) 1/1	28	18	28
4	ทก.(ม.6) 1/1	35	10	26
5	ทก.(ม.6) 1/1	37	17	30
6	ทก.(ม.6) 1/1	36	9	20

7	ทก.(ม.6) 1/1	38	14	24
8	ทก.(ม.6) 1/1	36	14	22
9	ทก.(ม.6) 1/1	35	18	30
10	ทก.(ม.6) 1/1	31	14	21
11	ทก.(ม.6) 1/1	34	12	22
12	ทก.(ม.6) 1/1	31	19	30
13	ทก.(ม.6) 1/1	33	20	30
14	ทก.(ม.6) 1/1	39	12	24
15	ทก.(ม.6) 1/1	35	17	25
16	ทก.(ม.6) 1/1	35	13	26
17	ทก.(ม.6) 1/1	32	15	26
18	ทก.(ม.6) 1/1	40	15	29
19	ทก.(ม.6) 1/2	28	10	20
20	ทก.(ม.6) 1/2	31	15	30
21	ทก.(ม.6) 1/2	37	11	23
22	ทก.(ม.6) 1/2	32	11	24
23	ทก.(ม.6) 1/2	32	13	23
24	ทก.(ม.6) 1/2	35	8	20
25	ทก.(ม.6) 1/2	36	10	20
26	ทก.(ม.6) 1/2	36	15	29
27	ทก.(ม.6) 1/2	32	17	27
28	ทก.(ม.6) 1/2	36	17	28
29	ทก.(ม.6) 1/2	31	13	27
30	ทก.(ม.6) 1/2	31	17	29

31	ทก.(ม.6) 1/2	31	20	30
32	ทก.(ม.6) 1/2	35	18	30
33	ทก.(ม.6) 1/2	33	10	20
34	ทก.(ม.6) 1/2	31	9	20
35	ทก.(ม.6) 1/2	34	16	28
36	ทก.(ม.6) 1/2	31	19	30
37	ทก.(ม.6) 1/2	33	14	30
38	ทก.(ม.6) 1/2	33	18	30
39	ทก.(ม.6) 1/2	32	15	27
40	ทก.(ม.6) 1/2	31	15	25

รวมคะแนนใบงาน = 1,344 คะแนน รวมคะแนนก่อนเรียน = 576 คะแนน รวมคะแนนหลังเรียน = 1,035 คะแนน ค่าเฉลี่ยก่อนเรียน = 14.40 (S.D. = 3.26) ค่าเฉลี่ยหลังเรียน = 25.88 (S.D. = 3.60)

4.6 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก่อนและหลังเรียน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบที ของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	40	14.40	3.26	36.76*	<.001
หลังเรียน	40	25.88	3.60		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (df = 39)

แสดงว่านักศึกษามีความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.7 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักศึกษา

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. เนื้อหาของสื่อแอนิเมชันเข้าใจง่าย	4.35	0.49	มาก

2. กิจกรรม Active Learning ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.52	0.51	มากที่สุด
3. บรรยากาศการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4.28	0.60	มาก
4. สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นของตนเองได้	4.10	0.55	มาก
5. ความพึงพอใจในภาพรวม	4.40	0.50	มาก
เฉลี่ยรวม	4.33	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุด คือ กิจกรรม Active Learning ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น ($\bar{X} = 4.52$ อยู่ในระดับมากที่สุด) รองลงมาคือความพึงพอใจในภาพรวม ($\bar{X} = 4.40$) และเนื้อหาของสื่อแอนิเมชันเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.35$) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นของตนเอง ($\bar{X} = 4.10$ อยู่ในระดับมาก)

4.8 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในหัวข้อ 4.1-4.7 ผู้วิจัยสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ในตารางเดียว เพื่อให้เห็นภาพรวมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

ตารางที่ 4.8 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย	สถิติ/ตัวชี้วัด	ผลที่ได้	แปลผล
1) พัฒนาสื่อ/แผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80	IOC (ตารางที่ 4.1) และ E1/E2 (ตารางที่ 4.3)	IOC = 0.92/0.89/0.87 E1/E2 = 84.00/86.25	ผ่านเกณฑ์ IOC สูงกว่าเกณฑ์ 80/80
2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผล	E.I. (ตารางที่ 4.4)	E.I. = 0.7356 (73.56%)	นักศึกษามีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 73.56
3) เปรียบเทียบความเข้าใจก่อนและหลังเรียน	$\bar{X}$, S.D., t-test แบบ Dependent (ตารางที่ 4.6)	ก่อนเรียน $\bar{X}=14.40$ (S.D.=3.26) หลังเรียน	หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ (.05) ตรงตามสมมติฐาน

		$\bar{X}=25.88$ (S.D.=3.60) t = 36.76, df = 39, p < .001	
4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา	$\bar{X}$, S.D. ความพึงพอใจโดยรวม (ตารางที่ 4.7)	$\bar{X} = 4.33$ (S.D. = 0.45)	ระดับมาก

จากตารางที่ 4.8 สรุปได้ว่า ผลการวิจัยครบทั้ง 4
 วัตถุประสงค์เป็นไปในทิศทางบวกและสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
 ทั้งด้านประสิทธิภาพของสื่อ/แผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 ค่าดัชนีประสิทธิผล
 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจก่อน-หลังเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียน

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 สามารถสรุปผลได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

- 1) การพัฒนาสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า เครื่องมือมีคุณภาพผ่านเกณฑ์การประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (IOC ของแผนการจัดการเรียนรู้/สื่อแอนิเมชัน แบบทดสอบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ เท่ากับ 0.92, 0.89 และ 0.87 ตามลำดับ) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.00/86.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
- 2) การศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.7356 แสดงว่านักศึกษา มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 73.56
- 3) การเปรียบเทียบความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก่อนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษามีคะแนนความเข้าใจก่อนเรียนเฉลี่ย 14.40 คะแนน (S.D. = 3.26) และหลังเรียนเฉลี่ย 25.88 คะแนน (S.D. = 3.60) จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 36.76$, $df = 39$, $p < .001$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
- 4) การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.45) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรม Active Learning ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น ($\bar{X} = 4.52$ ระดับมากที่สุด) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นของตนเอง ($\bar{X} = 4.10$ ระดับมาก)

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่าสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.00/86.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7356 นั้น อาจเป็นเพราะสื่อแอนิเมชันช่วยแปลงเนื้อหาที่เป็นนามธรรมของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็น ภาพเหตุการณ์ที่เป็นรูปธรรม ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม ประกอบกับกิจกรรม Active Learning ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติผ่านใบงานระหว่างเรียนอย่างต่อเนื่องทั้ง 4 แผน จึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสะสมไปที่ละขั้น

ส่วนผลการที่นักศึกษามีความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียน ($\bar{X} = 25.88$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 14.40$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้น สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดวัฏจักรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb (1984) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายและเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับบริบทท้องถิ่นของตนเอง

นอกจากนี้ผลความพึงพอใจที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยเฉพาะด้านกิจกรรม Active Learning ที่ได้รับคะแนนสูงสุด ยังสะท้อนว่านักศึกษายอมรับและเห็นคุณค่าของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้

ส่วนรายการด้านการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ารายการอื่น อาจบ่งชี้ว่าควรออกแบบกิจกรรมให้เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงในชุมชนของผู้เรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- ครูผู้สอนรายวิชาการพัฒนาท้องถิ่นสามารถนำสื่อแอนิเมชันที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประกอบการสอนในภาคเรียนถัดไปได้ เนื่องจากผลการวิจัยสนับสนุนว่าช่วยเพิ่มความเข้าใจของผู้เรียน โดยควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเชิงรุกควบคู่กันไปเสมอ

- ควรออกแบบกิจกรรม Active Learning ให้เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงในพื้นที่ชุมชนของผู้เรียนให้มากขึ้น เนื่องจากเป็นรายการที่นักศึกษาให้คะแนนความพึงพอใจต่ำกว่ารายการอื่น เพื่อเพิ่มความหมายและการนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- ควรศึกษาผลของสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning ในเนื้อหาอื่นของรายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น หรือรายวิชาอื่นที่มีเนื้อหาเชิงนามธรรมใกล้เคียงกัน

- ควรมีกกลุ่มควบคุม (Control Group)

เพื่อเปรียบเทียบผลระหว่างวิธีการสอนแบบปกติกับการสอนด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

- ควรศึกษาผลระยะยาวว่านักศึกษาสามารถคงความเข้าใจและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างต่อเนื่องหรือไม่

บรรณานุกรม

- กะวิวงศ์กุล จ., ไทยขยัน อ., และสายปัญญา ธ. (2568). การพัฒนาการ์ตูนแอนิเมชัน 2 มิติ เรื่องการรุกรานของโจรจัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านนาบอน. วารสารนวัตกรรมทางการศึกษา, 25(1), 35–47.
- โคกนิล ณ., เส็งศรี ส., นิลนนท์ น., และพรมมาลี พ. (2566). ผลการใช้การ์ตูนแอนิเมชัน 2 มิติ เพื่อเสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดยาง (มีมานะวิทยา). วารสารวิจัยและนวัตกรรม สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร, 6(2), 252–261.
- ปัญญาพุกษ์ ส. (2562). การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 34(2), 31–40.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รายวิชาการพัฒนาท้องถิ่น (30000-1502). กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อุทัยวัฒน์ ณ., และเทพรักษ์ ก. (2561). ผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 19(2), 62–71.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice-Hall.
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา การพัฒนาท้องถิ่น รหัสวิชา 30000-1502 ระดับชั้น ปวส.1 เวลา 1 คาบ (50 นาที)

เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ช่วง 2 เงื่อนไข)

สาระสำคัญ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลาง ประกอบด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นได้ในทุกระดับ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ด้านความรู้ (K): บอกความหมายและองค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
- ด้านทักษะ (P):

วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่างและจำแนกได้ว่าสอดคล้องกับหลักการใดของเศรษฐกิจพอเพียง

- ด้านเจตคติ (A):

เห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตและท้องถิ่นของตนเอง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. องค์ประกอบ 3 ช่วง (พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)
3. เงื่อนไข 2 ประการ (เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม)
4. ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ในท้องถิ่น

กิจกรรมการเรียนรู้ (บูรณาการสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

- ครูเปิดสื่อแอนิเมชัน เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้นักศึกษาชม แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิด เช่น "จากคลิปที่ดู นักศึกษาคิดว่าตัวละครดำเนินชีวิตตามหลักการใด"

ขั้นสอน (30 นาที)

- ครูอธิบายเนื้อหาองค์ประกอบ 3 ช่วง 2 เงื่อนไข ประกอบสื่อแอนิเมชัน
- จัดกิจกรรม Active Learning แบบ Think-Pair-Share: นักศึกษาคิดคำตอบด้วยตนเอง จับคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แล้วนำเสนอต่อชั้นเรียน

- แบ่งกลุ่มย่อย 4-5 คน ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์กรณีศึกษาสถานการณ์ในท้องถิ่นของตนเอง
ว่าสอดคล้องกับหลักการใดของเศรษฐกิจพอเพียง

- แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน เพื่อนร่วมชั้นและครูร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นสรุป (10 นาที)

- ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปสาระสำคัญ เชื่อมโยงกับบริบทการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อแอนิเมชัน เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ใบงานกรณีศึกษาท้องถิ่น 3. สื่อนำเสนอ
(PowerPoint) ประกอบการสอน

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
ความรู้ความเข้าใจ	ตรวจแบบทดสอบ/ใบงาน	แบบทดสอบ, ใบงาน
ทักษะการวิเคราะห์	สังเกตการนำเสนอผลงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม
เจตคติ/การมีส่วนร่วม	สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การผ่าน: นักเรียนต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

ใบงาน/แบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (10 คะแนน)

ชื่อ-สกุล ..... เลขที่ ..... ห้อง .....

คำชี้แจง: ให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบถ้วน

โดยใช้ความรู้จากการชมสื่อแอนิเมชันและการอภิปรายในชั้นเรียน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ใช้เป็นคะแนนระหว่างเรียนสำหรับคำนวณค่า E1)

- 1) จงอธิบายความหมายของ "ความพอประมาณ" มาพอสังเขป (2 คะแนน)
- 2) จงยกตัวอย่างสถานการณ์ในชุมชนของนักศึกษาที่สะท้อนหลัก "ความมีเหตุผล" (2 คะแนน)
- 3) จงอธิบายว่า "การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี" มีความสำคัญต่อครอบครัวของนักศึกษาอย่างไร (2 คะแนน)
- 4) เปรียบเทียบความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม แตกต่างกันอย่างไร จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างอย่างละ 1 ตัวอย่าง (4 คะแนน)

(ใบงานประจำแผนที่ 2-4 ให้ผู้วิจัยพัฒนาในลักษณะเดียวกัน)

โดยปรับคำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาของแต่ละแผน แผนละ 10 คะแนน รวม 40 คะแนน)

ภาคผนวก ข
แบบทดสอบวัดความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(ฉบับสมบูรณ์ 30 ข้อ)

คำชี้แจง: แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

ใช้วัดความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก่อนเรียนและหลังเรียน (ฉบับเดียวกัน)

ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือความหมายของ "ความพอประมาณ" ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. ความพอดีที่ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
- ข. การมีทรัพย์สินให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- ค. การใช้จ่ายอย่างประหยัดที่สุดโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพชีวิต
- ง. การพึ่งพาผู้อื่นในทุกกรณี

2. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของหลัก "3 ห่วง" ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. ความพอประมาณ
- ข. ความมีเหตุผล
- ค. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- ง. การแข่งขันทางการตลาด

3. ข้อใดเป็นเงื่อนไขด้าน "คุณธรรม" ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. รอบรู้
- ข. รอบคอบ
- ค. ซื่อสัตย์สุจริต
- ง. ระมัดระวัง

4. เกษตรกรปลูกพืชหลากหลายชนิดในพื้นที่เดียวกันเพื่อลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตตกต่ำสอดคล้องกับหลักการใดมากที่สุด

- ก. ความพอประมาณ
- ข. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- ค. เงื่อนไขความรู้
- ง. เงื่อนไขคุณธรรม

5.

ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาท้องถิ่น

- ก. ใช้ได้เฉพาะกับเกษตรกรเท่านั้น
- ข. เน้นการพึ่งพาจากภายนอกเป็นหลัก
- ค. สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกอาชีพและทุกระดับของสังคม
- ง. ใช้ได้เฉพาะในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

6. "การรู้จักประมาณตน ไม่ใช่จ่ายเกินฐานะของตนเอง" ตรงกับหลักการใด

- ก. ความพอประมาณ
- ข. ความมีเหตุผล
- ค. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- ง. เงื่อนไขความรู้

7. การวางแผนธุรกิจโดยศึกษาข้อมูลตลาดอย่างรอบด้านก่อนตัดสินใจลงทุน สอดคล้องกับองค์ประกอบใด

- ก. ความพอประมาณ
- ข. ความมีเหตุผล
- ค. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- ง. เงื่อนไขคุณธรรม

8. ข้อใดเป็นตัวอย่างของ "เงื่อนไขความรู้"

ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ

- ก. การแบ่งปันผลผลิตให้เพื่อนบ้าน
- ข. การศึกษาข้อมูลสภาพดินก่อนเพาะปลูก
- ค. การซื้อสัตย์ต่อลูกค้า
- ง. ความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน

9.

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีที่มาจากแนวพระราชดำริของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

- ก. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ข. พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
- ค. พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ง. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

10. การพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงควรเริ่มต้นจากสิ่งใด

- ก. การกู้ยืมเงินจากภายนอกมาลงทุนขนาดใหญ่
- ข. การสำรวจและใช้ทุนทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม
- ค. การเลียนแบบรูปแบบการพัฒนาจากต่างประเทศทั้งหมด
- ง. การรอความช่วยเหลือจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว

11. "ความมีเหตุผล" ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงข้อใด

- ก. การตัดสินใจโดยพิจารณาเหตุและผลอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมและผลที่จะตามมา
- ข. การเชื่อตามความรู้สึกของตนเองเป็นหลัก
- ค. การตัดสินใจตามกระแสสังคมโดยไม่ไตร่ตรอง
- ง. การฟังพาดำเนินการของผู้อื่นเพียงอย่างเดียว

12. ข้อใดคือความหมายของ "การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี"

- ก. การมีทรัพย์สินจำนวนมาก
- ข. การเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
- ค. การพึ่งพาผู้อื่นในทุกสถานการณ์
- ง. การไม่ยอมเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตเลย

13. ชุมชนแห่งหนึ่งจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์เพื่อช่วยเหลือสมาชิกยามฉุกเฉิน สอดคล้องกับองค์ประกอบใดมากที่สุด

- ก. ความพอประมาณ
- ข. ความมีเหตุผล
- ค. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- ง. เงื่อนไขคุณธรรม

14. ข้อใดแสดงถึง "เงื่อนไขความรู้" ในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. การรู้จักแบ่งปันให้ผู้อื่น
- ข. การศึกษาหาความรู้รอบด้านก่อนตัดสินใจลงมือทำ
- ค. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่
- ง. ความขยันหมั่นเพียร

15. ข้อใดแสดงถึง "เงื่อนไขคุณธรรม" ในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. การวางแผนการเงินอย่างรอบคอบ
- ข. การศึกษาข้อมูลตลาดก่อนลงทุน
- ค. ความซื่อสัตย์สุจริตและความขยันอดทนในการประกอบอาชีพ
- ง. การวิเคราะห์ความเสี่ยงก่อนตัดสินใจ

16. การพัฒนาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเน้นสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. การพึ่งพาเงินทุนจากภายนอกเป็นหลัก
- ข. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและการใช้ทุนทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเหมาะสม
- ค. การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตให้เหมือนเมืองใหญ่
- ง. การลดจำนวนประชากรในพื้นที่

17. ข้อใดเป็นตัวอย่างของการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในระดับครัวเรือน

- ก. การปลูกผักสวนครัวไว้บริโภคเองเพื่อลดรายจ่าย
- ข. การกู้เงินมาซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย
- ค. การใช้จ่ายเกินรายได้ที่มี
- ง. การพึ่งพาผู้อื่นในทุกเรื่อง

18. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้กับกลุ่มใดบ้าง

- ก. เฉพาะเกษตรกรในชนบท
- ข. เฉพาะผู้มีรายได้น้อย
- ค. ทุกอาชีพและทุกระดับของสังคม ตั้งแต่บุคคล ครอบครัว จนถึงระดับประเทศ
- ง. เฉพาะหน่วยงานราชการ

19. ข้อใดสะท้อนถึงการขาด "ความพอประมาณ" มากที่สุด

- ก. การใช้จ่ายเกินฐานะและก่อหนี้สินเกินความจำเป็น
- ข. การออมเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน
- ค. การวางแผนการผลิตให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด
- ง. การศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจลงทุน

20. ข้อใดคือประโยชน์ของการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

- ก. ทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและลดความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก
- ข. ทำให้ชุมชนเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ
- ค. ทำให้ชุมชนต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอกมากขึ้น

ง. ทำให้ชุมชนละทิ้งภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม

21. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรโดยใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก สอดคล้องกับหลักการใด

ก. ความพอประมาณและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

ข. การกักตุนเงินจำนวนมากเพื่อขยายกิจการ

ค. การนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศทั้งหมด

ง. การเลิกกิจการเมื่อประสบปัญหา

22. ข้อใดคือความหมายที่ถูกต้องของ "ทางสายกลาง" ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ก. การดำเนินชีวิตอย่างพอดี ไม่สุดโต่งไปทางใดทางหนึ่ง โดยคำนึงถึงเหตุผลและความพอเหมาะ

ข. การใช้ชีวิตอย่างประหยัดที่สุดโดยไม่คำนึงถึงความจำเป็น

ค. การไม่ยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจใด ๆ

ง. การพึ่งพาตนเองโดยไม่ติดต่อกับผู้อื่นเลย

23. ก่อนตัดสินใจลงทุนปลูกพืชชนิดใหม่ เกษตรกรควรทำสิ่งใดตามหลักเงื่อนไขความรู้

ก. ปลูกตามที่เพื่อนบ้านทำโดยไม่ศึกษาข้อมูล

ข. ศึกษาสภาพดิน สภาพอากาศ และความต้องการของตลาดก่อนตัดสินใจ

ค. กู้เงินมาลงทุนจำนวนมากทันที

ง. รอให้ราคาผลผลิตในตลาดสูงขึ้นก่อนจึงตัดสินใจ

24. ข้อใดไม่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ก. การวางแผนการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้

ข. การกักตุนเงินเพื่อซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น

ค. การเก็บออมเงินไว้เพื่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

ง. การศึกษาข้อมูลรอบด้านก่อนตัดสินใจทางเศรษฐกิจ

25. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และช่วยเหลือกันด้านการผลิต สะท้อนคุณธรรมข้อใดเป็นสำคัญ

ก. ความซื่อสัตย์

ข. ความขยันหมั่นเพียร

ค. การแบ่งปันและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ง. ความประหยัด

26. ข้อใดเป็นตัวอย่างของการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีของเกษตรกร

- ก. ปลูกพืชเชิงเดี่ยวเพียงชนิดเดียวทั้งแปลง
- ข. ทำการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อกระจายความเสี่ยง
- ค. ใช้เงินลงทุนทั้งหมดในการปลูกพืชชนิดเดียว
- ง. ไม่วางแผนสำรองในกรณีผลผลิตเสียหาย

27. หน่วยงานภาครัฐสามารถส่งเสริมการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในท้องถิ่นได้อย่างไร

- ก. บังคับให้ทุกครัวเรือนทำเกษตรกรรมเท่านั้น
- ข. สนับสนุนความรู้ งบประมาณ และเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ชุมชนพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม
- ค. ยกเลิกการสนับสนุนชุมชนทั้งหมด
- ง. นำรูปแบบการพัฒนาจากต่างประเทศมาใช้ทั้งหมดโดยไม่ปรับให้เข้ากับบริบท

28. ข้อใดกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง "3 ห่วง" และ "2 เงื่อนไข" ได้ถูกต้อง

- ก. เงื่อนไขความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานที่สนับสนุนให้การปฏิบัติตาม 3 ห่วงเป็นไปอย่างเหมาะสม
- ข. 3 ห่วง และ 2 เงื่อนไข ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน
- ค. เงื่อนไขทั้งสองใช้แทนที่ 3 ห่วงได้ทั้งหมด
- ง. 3 ห่วงเป็นเรื่องของคุณธรรมเพียงอย่างเดียว

29.

ข้อใดคือแนวทางที่เหมาะสมในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้แก้ปัญหาความยากจนในท้องถิ่น

- ก. ส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งพาตนเอง ใช้ทุนทรัพยากรที่มีอยู่ และพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่
- ข. ให้เงินช่วยเหลือแก่ทุกครัวเรือนโดยไม่มีเงื่อนไข
- ค. ส่งเสริมให้ทุกคนย้ายไปทำงานในเมืองใหญ่
- ง. ยกเลิกการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ทั้งหมด

30.

เพราะเหตุใดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

- ก. เพราะเน้นการพัฒนาที่สมดุล คำนึงถึงศักยภาพของพื้นที่ และลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอกที่ไม่แน่นอน
- ข. เพราะทำให้ท้องถิ่นเติบโตทางเศรษฐกิจได้เร็วที่สุดโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ

ค. เพราะไม่ต้องอาศัยความรู้หรือการวางแผนใด ๆ

ง. เพราะเน้นการแข่งขันกับพื้นที่อื่นเป็นหลัก

เฉลย

1.ก 2.ง 3.ค 4.ข 5.ค 6.ก 7.ข 8.ข 9.ข 10.ข 11.ก 12.ข 13.ค 14.ข 15.ค 16.ข

17.ก 18.ค 19.ก 20.ก 21.ก 22.ก 23.ข 24.ข 25.ค 26.ข 27.ข 28.ก 29.ก 30.ก

**ภาคผนวก ค แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา
ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับ Active Learning**

คำชี้แจง:

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อแอนิเมชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โปรดทำเครื่องหมาย ✓

ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการประเมิน	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาของสื่อแอนิเมชันเข้าใจง่าย					
2. กิจกรรม Active Learning ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น					
3. บรรยากาศการเรียนรู้มีความน่าสนใจ					
4. สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นของตนเองได้					
5. ความพึงพอใจในภาพรวม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ภาคผนวก ง แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง: โปรดพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม/ข้อความ

กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดย +1 หมายถึง แนใจว่าสอดคล้อง 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ -1

หมายถึง แนใจว่าไม่สอดคล้อง แบบประเมินฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน

ตรงตามจำนวนข้อจริงของเครื่องมือแต่ละชนิดที่ใช้ในการวิจัย (ดูภาคผนวก ก-ค ประกอบ)

ง.1 แบบประเมิน IOC สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ / สื่อแอนิเมชัน (4 แผน)

แผนที่	หัวข้อเนื้อหา	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1	แผนที่ 1 ความหมายและองค์ประกอบ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง				
2	แผนที่ 2 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว				
3	แผนที่ 3 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับชุมชนและท้องถิ่น				
4	แผนที่ 4 กรณศึกษาการพัฒนาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการนำเสนอผลงานกลุ่ม/สรุปบทเรียน				

ง.2 แบบประเมิน IOC สำหรับแบบทดสอบวัดความเข้าใจ (30 ข้อ)

ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อในภาคผนวก ข กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

(ความรู้ความจำ / ความเข้าใจ / การนำไปใช้) ทีละข้อ ดังนี้

ข้อที่	อ้างอิงข้อคำถาม	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1	ข้อคำถามที่ 1 (ตามภาคผนวก ข)				
2	ข้อคำถามที่ 2 (ตามภาคผนวก ข)				
3	ข้อคำถามที่ 3 (ตามภาคผนวก ข)				
4	ข้อคำถามที่ 4 (ตามภาคผนวก ข)				
5	ข้อคำถามที่ 5 (ตามภาคผนวก ข)				

6	ข้อคำถามที่ 6 (ตามภาคผนวก ข)				
7	ข้อคำถามที่ 7 (ตามภาคผนวก ข)				
8	ข้อคำถามที่ 8 (ตามภาคผนวก ข)				
9	ข้อคำถามที่ 9 (ตามภาคผนวก ข)				
10	ข้อคำถามที่ 10 (ตามภาคผนวก ข)				
11	ข้อคำถามที่ 11 (ตามภาคผนวก ข)				
12	ข้อคำถามที่ 12 (ตามภาคผนวก ข)				
13	ข้อคำถามที่ 13 (ตามภาคผนวก ข)				
14	ข้อคำถามที่ 14 (ตามภาคผนวก ข)				
15	ข้อคำถามที่ 15 (ตามภาคผนวก ข)				
16	ข้อคำถามที่ 16 (ตามภาคผนวก ข)				
17	ข้อคำถามที่ 17 (ตามภาคผนวก ข)				
18	ข้อคำถามที่ 18 (ตามภาคผนวก ข)				
19	ข้อคำถามที่ 19 (ตามภาคผนวก ข)				
20	ข้อคำถามที่ 20 (ตามภาคผนวก ข)				
21	ข้อคำถามที่ 21 (ตามภาคผนวก ข)				
22	ข้อคำถามที่ 22 (ตามภาคผนวก ข)				
23	ข้อคำถามที่ 23 (ตามภาคผนวก ข)				
24	ข้อคำถามที่ 24 (ตามภาคผนวก ข)				
25	ข้อคำถามที่ 25 (ตามภาคผนวก ข)				
26	ข้อคำถามที่ 26 (ตามภาคผนวก ข)				
27	ข้อคำถามที่ 27 (ตามภาคผนวก ข)				
28	ข้อคำถามที่ 28 (ตามภาคผนวก ข)				
29	ข้อคำถามที่ 29 (ตามภาคผนวก ข)				

30	ข้อคำถามที่ 30 (ตามภาคผนวก ข)				

ง.3 แบบประเมิน IOC สำหรับแบบสอบถามความพึงพอใจ (5 ข้อ)

ข้อที่	ข้อความ	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1	เนื้อหาของสื่อแอนิเมชันเข้าใจง่าย				
2	กิจกรรม Active Learning ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น				
3	บรรยากาศการเรียนรู้มีความน่าสนใจ				
4	สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นของตนเองได้				
5	ความพึงพอใจในภาพรวม				

เกณฑ์การพิจารณา

คำนวณค่า IOC จากสูตร $IOC = \Sigma R / N$ เมื่อ ΣR คือผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทุกคน และ N คือจำนวนผู้เชี่ยวชาญ (3 ท่าน ตามภาคผนวก จ) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ ข้อที่มีค่าต่ำกว่า 0.5 ควรปรับปรุงหรือตัดออก ค่า IOC ที่ได้จากแบบประเมินทั้ง 3 ตอนนี้เป็นค่าที่นำไปรายงานในตารางที่ 4.1 ของบทที่ 4

ลงชื่อ ..... ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล / ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1	.....	.....
2	.....	.....
3	.....	.....